

Téereb Yowel ak Mbooloom Adventiste Bésu Juróom-Ñaareel bi ci Lawodise — Limu Ñenteel

Jeff Pippenger

2025-12-07

Limu Ñeent gi

Ci Esayi ñaar-fukk ak juróom-ñett, “nit ñi di ree” te “nguuru” ci “Yerusalem” dañuy wone ni ñoom mooy “naan-kat yi bu Efrayim,” te it ni ñoom mooy “kaala bu réy-réy.” “Kaala” day tektale njiit, te “réy-réy” day tektale jikko ju Seytaane.

Naan nañ ñi mǎgg ci naan ak desit yi (“residue”), te ñoom la Yàlla defar nekk ay “kaala” yu ndam, ndaxte ci waxtu taw bu mujj bi Boroom bi dafa taxawal ay “nguuru ndamam,” ni ko misaalaloon bi Mu taxawale woon “nguuru yiw” ca bant ba. Nguuru yiw gi ca bant ba mooy misaal bu jème ci nguuru ndam gi ca yoonu Dimaas ba. Taw bu mujj bi tàmbalee na ci 9/11, bi tàmbalee ràññee ñaar-fukki junni ak ñeent-fukki junni yi ak atum ñiy dund.

« Gis naa ne yëf yépp dañuy xool bu metti te di jàngal seen xel ci jafe-jafe ju mag, ju bëgg a ñëw, ji nekk ci seen kanam. Bàkkaar yi Israyeel war nañu a dem baat ci àtte bi, bala loolu yépp. Bàkkaar bu nekk war nañu koo waxe ci bérab bu sell ba, ba noppi liggéey bi dina yëngu. War nañu ko def léegi. Deskat yi ci waxtu njàqare bi dinañu jooy ne: Sama Yàlla, Sama Yàlla, lu tax nga bàyyi ma? »

“Nawet gu mujj gi dina ñëw ci ñi set—kon nag ñépp dinañu ko jot ni ko woon bu jëkk.”

“Bu ñeenti malaaka yi bàyyi, Kirist dina taxawal Ngóoram. Kenn du jot taw bu mujjaay ba ñi doon def lépp lu ñu man. Kirist dina nu dimbali. Ñépp man nañu ne ay nit ñu daan, ci yiwug Yàlla, jaarale ko ci deretu Yeesu. Asamaan bépp am na fa njariñ ci liggéey bi. Malaaka yi itam am nañu fa njariñ.” Spalding and Magan, 3.

Ñetti ngel yi nekk ci Kaddug Yàlla ci Téereb Peeñu mi, Yàlla delloo leen itam ci Esayi ni ab ngel gu tar guñu téye woon ca bés ba ngel gu penku di jaww; ni noonu itam la ñetti ngel yi ci Téereb Peeñu, yu xëccoo ak metit, ñetti malaaka yi di leen téye. Ñetti ngel yi, Sister White sant leen ne mooy “fas wu mer buy wut a rëcc,” te di indi “dee ak yàqute.” Ñetti ngel yi dañuy génn ndank-ndank, tàmbalee ca 9/11, ba noppi yokku lool ci yoonu Dibéeru, te ba mujj, ñu bàyyi leen bu baax ba fees, bi seetu nit ñi tëje.

Yeesal ak Yëngal

Ñaareet bu juróom-ñaareel bi, mi doon itam ñetteelu musiba bi, mi yégle jeexital kumpay Yàlla gi, ñu ko walé woon ci anam gu yonent ci 9/11, ba bi ñu bàyyi woon Islaam, te gannaaw 9/11 George W. Bush teg ca anam gu yonent ab téye ci kawam. Yaay Islaam, Agar, yaayu Ismayil, mooy misaalu téye ak bàyyi. Saarah moo ko bàyyiwoon, ngir mu jur ak Ibraaima ci ndigalu Saarah; waaye gannaaw loraange, Saarah moo ko téye, ba tax Agar daw. Ba noppi malaakam bi moo tere Agar daw, wax ko mu dellu. Gannaaw juddu Isaaxa, xuloo bi nekkoon diggante Agar ak Saarah

sax na ba Ibraaima dàq jaamu jigéen ja, te loolu tegat ci kawam beneen téye.

Ñent-ñetti malaaka yu Islaam yi dañoo leen bàyyi ca ndoortem yonent gu ñetti téeméeri at ak juróom-benn-fukk ak benn fanweeri bi nekk ci Peeñu Yàlla saar 9, aaya 15, te gannaaw loolu ñu téye leen ci 11 Awgost 1840.

Ba noppi malaaka bu jur ba sabar, te maangi baat bu jóge ca ñeenti wàllay saraxal wurus wi nekk fa kanam Yàlla, di wax malaaka bu jur ba mi yor trompet bi ne ko: “Feccal ñeenti malaaka yiñ lěj ci dex gu mag gu Efrat.” Noonu ñu feccal ñeenti malaaka ya, yiñ waajaloon ngir benn waxtu, ak benn bés, ak benn weer, ak benn at, ngir rey ñetteelu nit ñi. Peeñu Yowaana 9:13–15

Gannaaw ñetteelu ay biir musiba, muy Islam, bàyyikoo ngir mu song ci 9/11, George W. Bush tàmbaalee xareem bu àddina bi yépp ci terorism te mu teg ay téye ci Islam. Jëfandikoo bu njëkk bi ñuy wax Ismayeel, màndarga Islam, mooy xamale ne askanu Ismayeel dinañu nekk ci kaw bépp nit, te bépp nit dina nekk ci seen kaw.

Malaakam Aji Boroom bi ne ko: «Xoolal, nga ëmb, te dinga jur doom ju góor, te dinga tudde ko Ismayeel; ndaxte Aji Boroom bi dégg na sa metit. Te moom dina doon nit ku ànd ak dëkku mbaam-aal; loxoom dina jëm ci bépp nit, te loxob bépp nit dina jëm ci moom; te dina dëkk ci kanamu bépp ay mbokkam yu góor.» Njálbéen 16:11, 12.

Islaam mooy doole bi ci mujjug àddina bi, bi “làppu bépp nit” di koy neexul, te Islaam itam dina ci dàgge ak bépp nit, ni muy matale bu baax lool tey jii. Jëf ju sell ju Islaam ci misaalu waxu yëglekat yi mooy indi ab xareb àddina. Mbiri bii dëggal na ko nettali Ilyaas ak Yaxya mi Sóobéel, te téereb Peeñ mi dafa ko tektal ni mooy “merug xeeti yi.”

“‘Tàmbali waxtu njàqare booba,’ bi ñu fi wax, du jème ci waxtu bi mágga yi di tàmbaalee sotti; waaye ci ab diir bu gàtt bu jiitu balaa ñu leen di sotti, bi Kirist nekkee ca kër-Yàlla ga. Ca waxtu woowu, bi liggéeyu mucc miy jeex, njàqare dina dikk ci suuf, te xeeti àddina yi dinañu mer; waaye dees na leen téy ngir bañ a tere liggéeyu malaaka bu ñetteel bi. Ca waxtu woowu ‘taw bi mujj,’ walla yeesal gi jóge ci kanamu Boroom bi, dina dikk ngir may kàttan baat bu réy bu malaaka bu ñetteel bi, te waajal gaayi Yàlla yi ngir ñu man a taxaw ci diir ba nga xam ne dinañu sotti juróom-ñaari mágga yu mujj yi.” Early Writings, 85.

Ci jamono yi ñu wax ne “fan yu mujj yi”, bi taw wu mujj wi di wërsëg, Kirist saxal na nguuram gu ndam, ni ko tééréb Danyeel di ko tegtal.

Te ci jamonoy buur yii, Yàlla asamaan bi dina taxawal nguur gu du yàqu mukk; te nguur googu deesuko bàyyi ñeneen nit, waaye dina damm mboolem nguur yii, ba alag leen, te moom dina sax ba fàww. Daniel 2:44.

Ci “fan yi” yu Kirist di samp ay nguuram gu ndam, ñi bokk ci Kirist te nekk ay “kaala” yu ndamam, dañuy wuutoo ak naan-kat yi sol “kaala” gu réy-réylu. “Peeñ” bi Habakuk, bi waroon a bindu te leer ci “taabël” yi, day wone bu leer seede ju jaar-jaar ci dëgg yi di cosaanu Adventism. Ci seede Habakuk, ñaari wërgu-yaram yi Joël wax, muy “réy-réylu” mbaa “ndam”, dañu leen tegtal ne ay nit ñi — Yàlla jubbël leen ci ngëm, walla ñi — yékkatiwu ci réy-réylu. Saaru ñienteel bi ci

aayaat ñeenteel ci ñaareelu xaaj bi day jëm ci ñaari wërgu-yaram yooyu, te ñoom dañuy dëppook ak misaal mu xóot mi ci Farisien bi ak Juutikat bi. Juutikat bi dem kër ga te Yàlla jubbël na ko, waaye “ruu” bu Farisien bi “jubul”, ndaxte “yékkatiwu na.”

Xoolal, bakkanam bu ka reye ci moom, jubul ci moom; waaye aji jub yaa ngi dund ci ngëmam. Habakkuk 2:4.

Ci bi ci topp, Abakuk feeñal na ne nit ñi bokk ci xeetu ñi seen xol yékkati ci réy-réylu, ndoxaan lañu; noonu mu jàppale ndoxaan yi Esayi ak Abakuk ak “réy-réylu.”

Waaw itam, ndaxte mu jéggi ci biiñ, mooy nit ku réy-réylu, te du toog kër; dina yaatal bëgg-bëggam ni séen, te mel ni dee, te du fees mukk; waaye dafa dajale ci moom xeet yépp, te dajaleel boppam askan yépp. Habakkuk 2:5.

Fàwwul nañu ne aaya yii ci Habakuk duñu nekk yoon wi rekk ci taarixu Millerit yi lañu ame, waaye seen matale doon mbir mu ñu bare waxoon ci moom, Ellen White ak ñi jëkk ci yoonu Adventisme itam. Ñi ñu jubaloon ndax ngëm gi teew ci aaya ñeenteel bi ci taarixu Millerit yi, ñoom lañu muñon jafe-jafebu njuumte bu jëkk bi, mi fësaloony jamonoy yiiru bi ak itam dikkug yégleb malaaka ñaareel bi, buy yégle ne Babilon dafa daanu. Millerit yi deggoon ne ci biir taarix bu nattu boobu, ñi nekkoon nit ñaareelu kóllëre ga njëkk, te ci taarix daan ñuy Protestan, dañoo soppeeku doomi Babilon. Protestan yooyu ay Protestan lañu woon yu kër gi tudd Sardis di firndeel, miy teg ci nit ñu bokk ci kóllëre, ndaxte am nañu woon “turu”, te tur woowu di misaal bu jëme ci jikko ak ci bokk ci kóllëre, waaye deenañu woon.

Teeral ci malaakam mbooloom gëmkat yi nekk Sardis ne: Ni mooy wax moom mi yor juróom-ñaari Xel yu Yàlla ak juróom-ñaari biddéew yi; xam naa say jëf, ne am nga turu nit ku dund, waaye dee nga. Peeñu Yowaana 3:1.

Ci biir bu 1844 bi tàmbalee 19 Awril te mu njëkk a jeex 22 Oktoobar—ñi lajj bi dëggul woon, réy nañu seen bopp ci reyréylu; te su nu bëggee rekk jàng ay aaya yi topp aaya juróom, fekk na fa melokaanu reyréylu nit, te wonees na ko ak misaal bu doy waar ci dooley paap bi ak yékkat boppam. Mu mujjee ci aaya ñaar-fukk, fa ñu waxee ne Boroom bi nekk na ci kër-gu sellam; na suuf sépp ne tekk.

Waaye Boroom bi nekk na ci kër gu sell ga; suuf sépp na noppi ci kanamam. Habakkuk 2:20.

Saaru ñaareelu ci Habakkuk saar ñaareel dafay wone naxarlu bu jëkk bi ca 19 Awril 1844, te saar bi mujj ci saar fukki, bi leeral bu baax di màndargaal 22 Oktoobar 1844, bi Boroom bi dikkee nag bu gaaw ci kër gu sell ji.

Ñeenti ñëw ci 22 Oktoobar 1844 (rëdd ci kaw rëdd)

“Ñëwug Kirist ci sun saraxalekat bu mag bi ca bérab bu gën a sell bi, ngir setal kër Yàlla ga, ni ko Daniel 8:14 wone; ñëwug Doomuj nit ki ca Boroom fan yu yagg ya, ni ko Daniel 7:13 waxe; ak ñëwug Boroom bi ca kër gu sell, ni ko Malasi waxoon lu jiitu, ñoo di ay nettali benn xew-xew rekk; te loolu itam mooñu ko melal ci ñëwug góor guy takk ba ca céet ga, ni ko Kirist

waxe ci léebu fukki janq ya, ci Macë 25.” The Great Controversy, 426.

Aayaat ñatteelu ak ñeenteelu mi ngi jox xamle ñaari xeeti nit ñi gëna feeñ ci jéegtal gi ñu seetee ci aaya ñaareelu ba ca aaya juróom-ñaar-fukk, mooy jéegtal bi doxée ci 19 Awril 1844 ba 22 Oktoobar 1844. Aaya ñeenteelu ba ca juróom-ñent-fukk ak juróom-ñent mi ngi wax ci kàttanu paap bi, gannaaw benn aaya fukk ak ñeenteel rekk, mi wax ci taarix bi topp ginnaaw wàccug malaaka mu nekk ci Peeñu Yàlla saaru fukk ak juróom-ñaareel ci 9/11.

Ndaxte suuf si dina fees ak xam-xamu ndamu Boroom bi, ni ndox yi di muur géej gi.
Habakkuk 2:14.

Ci biir ngir seetlu buurub ñaareel malaaka bi ci jaar-jaaru Millerite, ñaari xeetu way-jaamu ñi lañu sos, te gannaaw loolu ñu feeñ ci jamono ju metti ji ca 22 Oktoobar 1844. Mbind mi di wax ci aada ak nekkinu ñi bon ci kàddu googu, mooy aada ak nekkinu papaas bi; te ci waxtu woowu bu seetlee, Millerite yu takku yi ñëw nañu di yégle, ci déggoo ak yégleb ñaareel malaaka bi, ne kërkañgi Protestant bi soppikoo na doom yu jigéen yu Room, ndax bañ nañu yégleb Millerite bi. Xuloo bi lawoon diggante tambali bi ca 19 Awril ak jeexital bi ca 22 Oktoobar, foofa la aada di feeñ, muy aada gu réy-réylu gu naan biiñu Babilon ni Belshazzar, walla aada gu mel ni Daniel, mi nekkoon kanam Belshazzar, te ñu àtte ko ku jub ndax ngëmam. Xuloo boobu mooy bérab bi drama bi di xew, di yee àddina si ngir mu xam dëgg yu baax yu dul jeex yi jëm ci yégleb ñetteel malaaka bi. Njàngat, walla xàjjaleb ku mândi ak ku ñu àtte ku jub, ñu teg ko ci biir werante bi, te werante boobu mooy naka la àddina si di leeral ci mbir yi, “Ndax suuf si dina fees ak xam-xamu ndamu Aji Sax ji, ni ndox yi di muur géej gi.” Leerale boobu tambalee na ca 9/11.

Ci jeexital jaar-jaare gi ñu tegtal ci Habakuk saar ñaareel bi, Boroom bi dikk na seen kër-yàlla bi ak mbir mu bett ci 22 Oktoobar 1844. Def na loolu ngir amal waxu waxkatu gi mu wonee ci Palmoni ci ves ñent-fukki ñenteel bi ci Daniel juróom-ñaareel saar bi.

Palmoni

Bésuub weeru ñetteel fukki fan ci juróom-ñaareelu weeru kalandriye biblik bi, te ci atum 1844 moo daloon ci ñaar-fukki ñaareelu fan ci fukkéelu weer bi, Habakuk 2:20 am na yoonam, te limu misaal “220” man na feeñ ci “saar ak aay bi” miy wone soppi gu jëm ci jamono yi ci liggéeyu Kirist bi ci kër yoon wi ci asamaan. Benn melokaanu waxu yonent yi ci ñaar-ñetti fukki ak ñent junni ñi mooy ne ñoom ñoo doon ñi topp Xar mi fu mu demépp. Topp Kirist mooy topp ko ci Kàdduam.

Ci Kàddug Yàlla, nimeru “220” dafay tegtal ci anam gu misaal booloo yàllaay ak nit, te jëf ji Kirist tàmbalee ci bés boobu mooyoon jëf ju boole yàllaayam ak nitam. Ci atum 1844, ci ñaari-fukk ak ñaar baatub fan wu fukki weer, walla ci misaal ñaari-fukk ak ñaar yoon fukk mu tollu ci “220” ($22 \times 10 = 220$), walla man nga wax, ci bés bu tolloo ci misaal ak “220,” Habakuk “2:20” am na mat ci bi Kirist jógée ca Barab bu Sell ba dem ca Barab bu Gëna Sell ngir tàmbali àtteb seetlu bi.

Palmoni, Kilifte bu Yéeme bi, taxaw na ci «laaj ak tontu» bi, miy kenug xeeru Adventism, te li ëpp ci Adventist yi xamuleñ yépp dëgg googu.

“Bind bi ëpp ci yeneen bind yu sell yi gépp mooy ki doon woon benn cosaan ak doxalin bu mag, te di kenug digg ba ci ngëmug Advent, mooy wax ji ne: ‘Ba ci ñaari junni ak ñetti téeméeri fan, booba lañuy setal kër-yàlla gi.’ [Daniel 8:14.]” The Great Controversy, 409.

Daniel saar juróom-ñettal aaya yu fukk ak ñaar ak fukk ak ñett dafa tegtal laaj bu nekk ci aaya fukk ak ñett, te tontu topp ko ci aaya fukk ak ñent. Baat bu Ebrë yooyu di *Palmoni* soppiku na ko ne “saint boobu benn bi” ci aaya fukk ak ñett, te tur woowu ci Kirist mooy tekki Ki Yéeme bi di Waa Jéy Nimbër, walla Waa Jéy Sir yi.

Bi Ellen White feeñee ne benn bindub woyof boobu, mooy ñaareel-fukki aay bi ak ñeenteel bi, mooy jéego ju mag ak fondamaan bi ci Adventism, mu teg xelal bu Yàlla ci laaj ak tontu bi nekk ci ñaari aay yii, te loolu dafay laaj ngir Kirist, mi di Wonderful Numberer bi, nekk taxawaayu xam-xam bu njëkk. Rakku jigéen White dafa faral di dëggal solo wi nekk ci gis Kirist ni dëgg gu digg bi ci benn passage bu nekk, te ci aay yi ñetti-fukki ak ñaareel ak ñeenteel am na feeñ gu jub ci Kirist—“that certain saint,”—moom mi di Palmoni.

Bi Adantism bàyyi “juróom-ñaari waxtu yi” ci Levitik ñaar-fukk ak juróom-benn at mi ci 1863, dañoo tēj seen bët ci Palmoni, ndaxte tabaxu yoonu yonte ak tontu mi mi ngi sukkandiku ci diggante Moses “juróom-ñaari waxtu yi” ak Daniel “ñaari junni ak ñetti téeméer fan.” Moses “juróom-ñaari waxtu yi,” walla ñaari junni ak juróom téeméeri at ak ñaar-fukk at, ak Daniel “ñaari junni ak ñetti téeméeri ngoon ak suba yi,” walla ñaari junni ak ñetti téeméeri at, seen digganteb yoon wi ànd na ak waxtu, te waxtu mooy li ay lim di fésal; te Ki Yéemu di Limkat bi nekk na ca diggante laaj ak tontu yi, yi di kenug téeméeri ndëggal bu mag bu Adantism. Ñi mën a jàngoon mbind yi Yoseefus, mën nañoo fàttaliku ay xalaatam yu xellu, yi mu jëfandikoo ngir wone ñaari mbir yu jagleel yu Yàlla bind. Benn bi mooy làkku Ebrë, te beneen bi mooy waxtu wu ñu man a natt, te loolu it dafay laaj xisaab.

Sarax bu fukk ci verse fukki ak ñett dafay laaj ne: “Ba kañ la?” Waaye verse bi du laaj “kañ,” waaye dafay laaj “ba kañ la?” Ndax laaj bi jëm ci guddig jamono (ba kañ la?) walla ndax mu jëm ci benn tombu jamono (kañ?) loolu lu am solo la ngir dégg bu baax. Tontu bi nekk ci verse fukki ak ñeent mooy xamle benn tombu jamono, walla ab diirub jamono, te amaana itam ñoom ñaar, waaye lu mu man a doon, war nañu koo teg ci biir dëkkaleb laaj bi nekk ci verse fukki ak ñett. Ngir xàjje Kàddu gi bu jub, walla muy wax ne ngir dégg tontu bi nekk ci verse fukki ak ñeent bu jub, soxla na njàngum dëkkaleb laaj bi bu jub. Ndax mooy “kañ” walla “kon?”

Naankat yi ci Efrayim di jàngale ak njàqare ne saar ñent-fukk ak ñeent bii mooy won benn bésu waxtu, te ñoom di ko jàpp ni mooy 22 Oktoobar 1844, te bu ñu ko defee, man nañu baax tegtal itam ci xët wi nu fi doon wax a tudd ci The Great Controversy, waaye Kàddu Yàlla du soppiku mukki te du dale fenn. Laaj bi ne “ba kañ” mooy won diiru jamono, du benn tombu waxtu. 22 Oktoobar 1844 moo tàmbalee jamonoy attec seetkat bi, te dëgg yi jaxasoo ak liggéey boobu dañuy tekki xibaar bu baax bu fàww ba fàww te am nañu solo lool gën a doy waar ci bés bi rekk mu tàmbalee.

Grammeeru Ebraayik bi leer na, te li mu mel nii la tekki ci King James Version. Du sax rekk grammeer bi mooy wone bu leer ne laaj bi nekk na ci jaar-jaaru yàgg, waaye itam laaj bi ne “ba

kaña?” mooy benn màndarga waxu Yàlla ci kàddug wax ci kanam. Mën nañu ko firndeel ci ay seede yu bare ne laaj bi ne “ba kaña?” ci melokaanam muy màndarga dafay tegu ci jaar-jaaru 9/11 ba ca yoonu Dimaas. Nu jëkk a seet màndarga bi ne “ba kaña?” bala nu dellu ci Palmoni ak Joel.

Bañu guddi? Esayi Juróom-benn.

Ci Yàlla, saar yi wax ne suuf si fees na ak ndamu Yàlla.

Noonu kenn ne, ne wax ne: Sell, sell, sell mooy Boroom mbooloom yi; suuf si bépp fees na ak ndamam. Esayi 6:3.

Sëriñ Biñu White dafa yokk ndóotug malaak bu Apokalips 18 ak malaaka yi ci aaya 3.

“Bi ñuy gis li ëllëg di doon, ba suuf sépp fees ak ndamam, ñu delloo woyug cant gu kawé gi, di ko joxante kenn ci kenn ak melody gu neex naan: «Sell, sell, sell, mooy Boroom Mbooloom yi.»” Review and Herald, 22 desàmbar 1896.

Esayi nekk na ci 9/11, te mu laaj ne: “Ba kañ la war a yégle bataaxalu 9/11 ci kanam nit ñi di Laodise, ñiy bañ a gis mbaa dégg?” Ñu tontu ko ne, war na sax ci liggéeyam ba keroog dëkk yi yàqu, te yàqug dëkk yi, mi tàmbalee ca yoonu Dibéeri ga, bi réew mi daanu ci ngëmadi réew, ñu topp ci ko réerug réew.

Noonu ma ne: Boroom bi, ba kañ? Mu tontu ne: Ba kera dëkk yi neenul kenn dëkk ci, kër yi neenul nit, te suuf si neex ba set; te Boroom bi jële nit ñi sore lool, te bàyyi gu réy am ci diggu suuf si. Waaye teewul, fukk ci tééméeri benn dina des ci biirum, te dina dellusi, te dees na ko lekk; ni garabu teil ak garabu oak, yi seen cër des ci ñoom bu ñuy sànni seen xob: noonu la sët wu sell wi di doon cëram. Isaaya 6:11–13.

Ci 9/11, ba suuf bi leeroo ak ndamu Yàlla, ñu ngi diindi Isayas ngir mu yégle bataaxalu tawu mujj bi, te mu laaj ne: «ba kañ la war a yégle bataaxalu 9/11 bii ci nit ñi seen xol ya dëgër ba metti?» Tontu bi mooy: «ba» yoonu Dibeer bi, bu amee «bàyyiku gu mag ci biir réew mi». «Bàyyiku gu mag» googu, Adventisme Laodisé bi moo ko amal, te Isayas ci sarax-ndawal ñaar-fukk ak ñaar, dafa koy tegtal ci turu Shebna.

Xoolal, Boroom bi dina la yóbbu ci ngàllug-aay gu dëgër, te dina la muur bu baax. Moom dina la walbat ci doole te sànni la ni bool ci réew mu yaatu: fa ngaay dee, te fa la gaari sa ndam di doon rusug kër sa sang. Te dinaa la dàq ci sa bérab, te dinañu la wacce ci sa daraja. Esayi 22:17–19.

Adventisme Laodise bi dëddu dëgg gi ba noppi ci yoonu Dibéer, te foofa lañu leen “daaneel,” ni ko Daniel saar 11 waxe ci ayet 41.

Dina dugg itam ci réew mi tedd te am ndam, te réew yu bare dinañu daanu; waaye ñii dinañu mucc ci ay loxoom, mooy Edom ak Moab, ak kilifay ñi gën a mag ci doom-i Ammon. Daniel 11:41.

Ba Esaayi waxee ne “ba fan aka yàgg,” ñu wax ko mu jottali xebaar bi ci Adventism ba agsi ci yoonu Dibeer, bi “ñu bari” yi ci Daniel benn fukk ak benn, saar ñent fukk ak benn, di ñu “daanu,”

bu ñuy bàyyi bésu noflaay bi ak Yàlla. Noonu, dees na leen weesu génne ci gémminu Boroom bi, ni ko téereb Peeñ gi teewal, fa téerey Biibël yépp dajee te mujj, ak fa Esaayi ñaar-fukk ak ñaar, Seebna ñu “sànni ko ak doole” “ni mbàll ci réew mu yaatu,” bi ñuy “jállale” leen “fu sori lool.”

Ci jamono ji, ñi des, tegtal ni ci melokaan nekk “fukkél bi” (mooy asak), “dellusi”; te ñoom, ci xalaat bi, ñu leen mengale ak garab yu am “suuf” buy des ba noppi gémmin yi daanu. “Gémmin yi” dañuy tegu ci misaalu yonent yi ngir firndeel wut ak wax ne nit ki bokk na. Bu Adantism jotee ci yoonu dimaas te nangu bés bu njëkk ci ayu-bés bi fiir Bésu Noflaay Yàlla, dinañu sànni seen gémmin yu “wut” te dootuñu waxati ne dañuy taxawu ci Bésu Noflaay bu juróom-ñaareelu fan ba Yàlla.

“Rëbb garab ga Kirist bi daan na léebu ju ñuy def ci jëf. Garab gu amul doom googu, gu doon won xobam yu reyy, yu am solo rekk ci kanamu Kirist, mel na woon xeeti Yawut ya. Musiba bi Israyil di jëm ca moom ak wóorug àtteem la Musalkat bi bëggoon a wone leer taalibeem yi. Moo tax mu solal garab ga melokaan yu jëm ci boroom xel ak yoonu jikko, ba def ko muy biralkat dëggu Yàlla. Yawut ya taxawoon bu leer, ñu wuute ak xeet yépp, di wax ne ñoom dañoo takku ci Yàlla. Moom moo leen woonaloon yiw wu bees, te ñoom it daano bëgg a claim ne ñoom gën a jub ci mbootaay yépp. Waaye mbëggeel addina ak bëgg alal moo leen musibaaloon ba ñu yàqu. Dañoo réy ci xam-xamam, waaye xamulñu woon li Yàlla di laaj, te naafëq ngeenoon ba fees. Ni garab gu amul doom ga, noonu lañu tas xuram yu rëy, di feeñ ne ñu naat, te baax ci gis-gis; waaye dara ñu indiwoon ludul “xob rekk.” Diine Yawut yi, ak këramu Yàlla gu magg ga, ak sarxal yu sell ya, ak sarxalkat yu sol kaala, ak njariñ yu yéem, dafa neexoon ci biti, waaye toroxlu, mbëggeel, ak yërmande amuñu fa woon.”

“Gaar yi nekk ci toolu garab gu fig yi yépp amuñu woon meññ; waaye garab yi amul xob yi indiwoñu woon benn yaakaar, te taxawuñu benn naqar. Ci garab yooyu lañu doon tegtal xeeti neen yi. Ñoom it amuñu woon ragal Yàlla ni Yawut ya amuñu ko woon; waaye waxuñu woon ne ñoo ngi jaamu Yàlla. Defuñu woon ay mbubb yu réy yu ngir wone seen njub. Ñoom gumoon nañu ci jëfi ak yooni Yàlla. Ci ñoom, waxtuw fig amagul woon ba tey. Ñoo ngi doon xaar bés bu leen di indil leer ak yaakaar. Yawut ya, ñi jotoon yeneen barke yu gën a bari ci Yàlla, dees na leen woon teg ci seen kaw lu jëm ci seen xasawalkat gu ñu def ci may yooyu. Njariñ yi ñu doon réyloo ci seen wax rekk moo yokkoon seen tooñ.” The Desire of Ages. 582, 583.

Ci waxtu yoonu Dibeer bi agsee, wooju Aduwantis bu Laodise ci nekk nit ñi Yàlla fas kóllëre ak ñoom dee na, ndaxte dañuy nangu màndarga kóllëre dee bi te bañ sèllu kóllëre dund bi. Noonu ñu sànni seen xob yu ngir wone seen wooju, te li feeñ mooy ña des, ñi Esayi diir, mi ci 9/11 “dellu” woon ca yoon yu mag ya; gannaaw loolu ñu toroxlu ba ci suuf bi, bi ñoom (Esayi) xamée ne seeni jaar-jaar dafa yaxu, te gannaaw loolu ñu setal leen ak doj bu jóge ca sarxalukaay ba. Rakk bu jigéen White xamal na nu ne doj ba jóge ca sarxalukaay ba mooy tekki setalug nit; waaye setalug nit mooy rekk li doj ba jëfandikoo ci bi muy laal bëñu Esayi.

“Xaalis bu dund bi mooy misaalal sellal gi. Su laal gémmin yi, benn wax bu sellul du génne ci ñoom. Xaalis bu dund bi itam mooy misaalal kàttanu jëfandikook yi ci surga yi Boroom bi.” Review and Herald, 16 Oktoobar 1888.

“Dóom” yi jóge ci saraxukaay bi te ñuy sànni ci suuf ci fan yu mujj yi, mooy dóom ya ñu sànni ci suuf bi ñetteelu xañ wi te mujj bi ubbeeku ci juróom-ñaari aaya yu njëkk yi ci Peeñu gi, saar 8. Esayi, te noonu itam ñetti fukki junni ak ñeent ñaari junni ñi, ñu sellal leen ndax dóom bi laal seen tuñ; waaye “dóom” bi yégle la. Mu laal seen tuñ bi ñuy jël téere bi ci loxo malaaka bi te lekk ko.

Sellal leen ci sa dëgg; sa kàddu mooy dëgg. Yowaana 17:17.

Ñi “dellu” te nekk ñi des, walla sarax bi (résidu), dañu leen di misaal ni ay garab oak ak teal; te noonu it, ni Almasi bi “soloo woon na garab gi ay melokaan yu jëm ci yoonu njub, te def ko muy firndeel dëgg Yàlla,” garabi Esayi it am nañu seen “melokaan mu jëm ci yoonu njub” ci biir seen bopp, ni ko “substance” bi di wone. “Substance” bi des na ak garab yi, sax su fekke ne ñi nekkoon rekk xob yu wone bopp ci njaboot gi dees na leen sànni. “Bépp bu sell bi” mooy “substance” bi, te Almasi bi mooy “bépp bu sell bi” ci waxu yonent bi. Garab yooyu, yi ñuy misaal ni ñi des, te itam ci Esayi boppam ci sarax 6, dañuy tegu nit ñi, ba tax ñoom dañuy firndeel nit ñi ak mbooloom nit; waaye “bépp bu sell bi” mooy firndeel yàllaay bi. Kon nag, Esayi 6 mooy xamle sellalug Adventism bi daldi tàmbalee 9/11 ba ci yoonu Dibeer bi, te lépp lu Esayi yokk ci jaadu yonent boobu, dañoo koy firndeel ci laajam la naan “ba kañ?” Ci Esayi, tontu bi ci “ba kañ?” moo doon: dale 9/11 ba ci yoonu Dibeer bi.

Ba ñaata? 1840–1844

11 ut 1840 dafa misaal 9/11, te ci jaarale ak taarixu yonent bi bu 11 ut 1840 ba 22 oktoobar 1844, xeexu Tundu Karmel bi nekkoon diggante Eliya ak yonenti Jesabel yi am na. Ci mujj, wonees na ne yonenti Baal yi yonent yu dëgg-dëgg ñu dul woon, te Eliya rey leen; waaye ca njëlbeenu daje boobu, Eliya laajoon na laaj bi ne, “ba kàddug fan” ngeen di taxaw ci diggante ñaari xalaat.

Noonu Eliyañ ñëw ci mbóolem nit ña, ne leen: “Ba kàddu kañ ngeen di taxaw ci diggante ñaari xel? Su Boroom bi mooy Yàlla, toppleen ko; waaye su Baal mooy Yàlla, kon toppleen ko.” Waaye nit ña tontu koñ benn kàddu. Noonu Eliyañ ne nit ña: “Man rekk, waaw man donj, maa des nabi Boroom bi; waaye yonent Baal yi ñoo tollu ñeenti téeméeri juróom-fukk.” 1 Kings 18:21, 22.

Eliya ngi ci 11 ut 1840; muy laaj génération boobu ndax yégleb Millerite bi dëgg la walla dafa falso? Ab yeneen yégleb la ci Laodicea, ni ko nekkoon Isaya 6.

“Ñu bareen a ngiñu jëbbalu dëgg gi William Miller waare, te surga yu Yàlla ñu jógéeloon ci xelu ak kàttanu Elii ngir yégle bataaxal bi. Ni Yàhya, jiitu Yeesu, ñi doon waare bataaxal bu tar bii dafa leen sonnal ba ñuy teg jëg ji ca rootu garab gi, tey woo nit ñi ñu jur meññef yu yelloo ak tuub seetaan. Seenii seedee dafa war a yëngal te doon jéexal mboolooy igles yi bu baax, tey feeñal seen dund gu dëgg. Te bi artu bu tar bi ngir daw merum yiy ñëw demee waxee, ñu bare ci ñi bokkoon ak igles yi jël nañu bataaxal buy faj; gis nañu seenii delluwaay ci ginnaaw, te ak jooy yu metti yu tuub ak metit gu xol bu xóot, toroxlu nañu seen bopp kanam Yàlla. Te bi Xelum Yàlla daldee ci seen kow, ñoom itam ñu dimbali ci xaacu wax ji ne: ‘Ragal-leen Yàlla, te jox Ko ndam; ndax waxtu àtteem jot na.’ ” Early Writings, 233.

Ci biirug nattug 1840 ba 1844, Protestaŋ yi weddi yéglebu Eliya bi ñu doon, ñu nekk doom yu Room te jébbal mbubb mu Protestaŋism ci Adventism bu Miller. Ak Esayi ak Eliya, am na ñaari seede yu dëggal ne laaj bi “ba kaña” mooy misaalu taarix bi tambalee ci 9/11 te jeex ci yoonu Dibeer. Ci taarixu Miller, 11 Ut 1840 méngoo na ak 9/11, te 22 Oktoobar 1844 méngoo na ak yoonu Dibeer. Ba safara bi wàccee asamaan te lekk saraxu Eliya, fukki doj yu ñaari ya yépp leer nañu ak sarax ga, noonu di màndargaal junni juróom-ñeent fukki junni ñaari téeméeri junni ñent ñi ni ràkkaayu ndombo, te ñu ñuy wone ci doj yu leer. Yonent yu dëgadi ya, gannaaw loolu, Eliya rey na leen, ni Etazini, yonent wu dëgadi wa, dees ko rey ni juróomeelu nguur gi ci yoonu Dibeer.

Esayi benn ci juróom-benn dafay di fésal ab jéemaat, ab setal ak ab sellal ci biir askanu Yàlla, dale ci 9/11 ba ci yoonu Dibeer bi. Eliya moo ngiy wax ak taxawaayu Lawodise bu askanu Yàlla am, waaye itam moo ngiy joxe firnde yu wone diggante yonent bu dëgg ak bu dëggul, te noonu itam yégle diggante message bu dëgg ak bu dëggul. Kon nag, dale ci 11 Nowàmbar 1840 ba ci 22 Oktoobar 1844, ab nattu gu yonent giñoon na ci kaw Protestaŋ yi ci jamonoy Saardis; te naka la safara si tundu Karmel juré benn xàjjal gu def ñaari wàll, noonu itam ñaari wàll feeñ nañu ci 1844. Benn wàll ci jéemaat ba moo doon askanu kóllère gi di “njiitu” tey muy jeex, te beneen wàll ba moo doon Adventis bu Millerite bi Yàlla di dugg ak moom ci kóllère ci 22 Oktoobar 1844. Jamonoy nattu ak xaajal mooy nettali tool ba, ndaxte Adventis bu Millerite bi feeñoon na ne mooy yonent bu dëgg ci benn pexe bu méngoo ak bi Protestaŋ bu Saardis tàmbalee matal wër-gu-yaramam ni Protestaŋ bu dékku. Naka la yonent yi Baal feeñoon ne ay fenkat lañu, noonu itam askanu kóllère gu jëkk gi feeñoon nañu leen, te gannaaw loolu Millerite yi sant leen ne ay doom-u-Room lañu. Nettalib tundu Karmel, ak itam matalug taarix boobu ci jamonoy Millerite yi, dafay joxe ñaareelu seede ci Esayi benn ci juróom-benn ne laaj bi, “ba kañ,” mooy misaal bu jamono bi dale ci 9/11 ba ci yoonu Dibeer bi.

«Yow Boroom bi, Yàllaayu Ibraaima, Isaaxaak Israyil,» yonent bi ñaan na, «na xamtey tey ne Yaa di Yàlla ci Israyil, te man maa di sa jaam, te lii lépp lu ma def, sa kàddu laa ko defee. Déglu ma, Boroom bi, déglu ma, ngir xeet wii xam ne Yaa di Boroom bi Yàlla, te yaa delloo seen xolaat ci yaw.»

“Nopp gu metti ci soloomam diis te diis, dafa nekk ci kaw ñépp. Saraxalekat Baal yi di yërëm ak ragal bu metti. Gannaaw xam nañu seen tooñ, ñu ngi xaar mbugal gu gaaw.”

“Bu Yàlla yi Ilyaas def, gannaaw mu jeexee, safara yu mel ni leeru melax yu xonq daldi wàccee ci asamaan, ñëw ci sarxal ba ñu taxaw, lakk sarax ba, naan ndox mi nekk ci xur wi, te ba noppi lakk sax doj yi sarxal ba. Leerug sawara si feesal tundu wa, ba nax bët yu mbooloo ma. Ci xur ya ci suuf, fa ñu bare di xool ak tiit ak xel mu di seetaan yëngu-yëngub ñi nekk ca kaw, wàccug safara si gis nañu ko bu leer, te ñépp waaru ci gis-gis boobu. Mu mel ni taxawaayu safara si ci Géeju Xonq ga, mi doon tas xaleyi Israayil ak mbooloom Misra.”

“Nit ñi nekk ci kaw tund wa daanu nañu suuf ak ragal gu réy ci kanam Yàlla jiiñu gisul. Ñoom ñemeetuñu a yokk xool ci safara sa jóge asamaan. Ñu ragal ne ñoom itam dañuy lakk ba jeex; te, ndaxte xel na leen ne war nañu nangoo Yàllay Eliya ne mooy Yàllay seen maam, ki ñu wara topp ak dëggal ko, ñu yuuxu ñoom ñépp benn baat naan: ‘Boroom bi, mooy Yàlla; Boroom bi, mooy Yàlla.’ Ak leer gu yéeme, xaacu baat boobu daldi riir ci kaw tund wa, ba dellu jolli ci

xareb suuf si ci suufu tund wa. Léegi mujj, Israyil yee na, naxuñu koatul, te réccu na. Léegi mujj, nit ña gis nañu ni ñu toroxaloon Yàlla lool. Mëlooyu jaamu Baal, ci jàppaleem ak jaamu gu xellu gi Yàlla dëgg dëgg di laaj, feeñ na lépp bu baax. Nit ña xam nañu njubte ak yërmandey Yàlla ci mbañe mu tere ndoxum asamaan ak taw ba kera ñu nangu turam. Léegi nag ñu set nañu xol a wax ne Yàllay Eliya kawe na bépp xërëm.” Anam yi ak Buur yi, 153.

Baňaata? Moyis

Bi la laaj laaj ba, laaj bu am solo, laaj ga ñuy wax ne “ba kañ” ci Kàddug yonent yi, mooy ci juróom-ñettelu mbugal bi ñu yónnee waa Misra ca jamonoy Muusaa. Juróom-ñettelu mbugal bi mooy “mbaxanaay” (màndargay Islaam), te “ngelaw wu bëj-gànnar” moo leen indi (màndargay Islaam).

Noonu Musaa ak Aaron dugg ca Firawna, ne ko ko: “Li Boroom bi Yàlla ju Ebrë ya wax mooy li: ba kañ ngay bañ a toroxal sa bopp ci sama kanam? Bayyi sama xeet mu dem, ngir mu man maa jaamu. Te su fekke dangay bañ a bàyyi sama xeet mu dem, xoolal, suba dinaa indi ñaaxum tuuru yi ci sa réew. Dinañu muur kanamu suuf si, ba kenn du man a gis suuf si; dinañu lekk li ci des te mu mucc, li ngeen deseel gannaaw tawub xeer ba, te dinañu lekk it bépp garab gu ngeen am ci tool yi. Dinañu feesal sa kër, ak kër yépp yu sa jaam yi, ak kër yépp yu Misra yi; loolu sa baay yi walla baayi sa baay yi mosuñu ko gis, dale ko ca bés ba ñu nekke ci kaw suuf, ba tey jii.” Noonu mu dëppoo baayam, génn bàyyi Firawna.

Noonu Firawna wax ne ko: “Kii nit kii dina doon fiir ci nun? Bayil góor ña, ngir ñu jaamu Aji Sax ji seen Yàlla. Ndax xamooagul ne Misra mébét na?”

Noonu Musaa ak Aarón ñëwesiwaat ci kanam Firawna; mu ne leen: Demleen, jaamu Yàlla seen Boroom. Waaye kan ñooy dem?

Noonu Musaa ne: Dinaa dem ak sunuy ndaw ak sunuy mag, ak sunuy doom yu góor ak sunuy doom yu jigéen, ak sunuy jur gi ak sunuy nag yi lanuy dem; ndaxte war na nu defal Boroom bi màggal gu màgg.

Mu ne leen: «Na Aji Sax ji nekk ak yeen noonu, su ma leen bàyyée ngeen dem, yéen ak seen xale yu ndaw. Xoolleen ko bu baax, ndax lu bon ngi ci seen kanam. Déedet; yéen nag góor yi rekk demleen léegi, jaamu Aji Sax ji, ndax loolu ngeen bëggoon.» Noonu ñu dàq leen, génne leen ci kanamu Firawna.

Noonu wax ne Musaa ne: “Yëkkal sa loxo ci kaw suufu Misra ngir njàngat yi, ba ñu dikk ci kaw suufu Misra te lekk mboolem gëttug suuf si, waxuma mboolem li tawub doxalin bi bàyyiwoon.” Noonu Musaa yókk ay bantam ci kaw suufu Misra, te Boroom bi indi ngelaw gu bëj-gànnar ci kaw réew ma bépp bés booba ak bépp guddi googu; ba suba jotee, ngelaw gu bëj-gànnar ga indi njàngat yi. Te njàngat yi yéeg ci kaw suufu Misra gépp, daldi dal ci mboolem xàjj yi nekk ci Misra; dañoo metti lool: bala ñuy dikk, masul am njàngat yu mel ni ñoom, te gannaaw ñoom itam du amaati yu mel noonu. Ndaxte ñu muur kanamu suuf gépp, ba réew ma lëndëm; te ñu lekk mboolem gëttug suuf si ak mboolem meññent garab yi, yi tawub doxalin bi bàyyiwoon; ba tax kenn lu tooy xasul des ci garab yi walla ci gëtt yi nekk ci tool yi ci réewum Misra mépp.

Noonu Firawna woote gaaw Moos ak Aaróon; mu ne wax ne: “Baakaar naa ci Yàlla seen Boroom, ak ci yéen itam. Léegi nag, baal leen ma, maa ngi leen ñaan, sama bàkkaar bii rekk yoon wii; te ñaanal leen ma Yàlla seen Boroom, ngir mu dindi ci man dee bii rekk.” Noonu mu génñ bàyyi Firawna, ba noppi ñaan Boroom bi. Te Boroom bi yóbbu na ngelaw gu dëgër lool, gu jóge sowwu, mu yóbbu mbind yi, sànni leen ci Géeju Xonq bi; benn mbind desul ci bépp alluwaayu réewum Misra. Màkki 10:3–19.

Bëgg nga “Boroom bi Yàlla bu Ebrey yi” dafa laaj ne: “Ba kaña nga bëggul toroxal sa bopp ci sama kanam?” te gannaaw loolu surga yi Firawnaat dellu laaj Firawnaat ne: “Ba kaña nit kii di nu neexal?” Laaj bii am na ci waxtu musiba bu juróom-ñaaru, te loolu méngoo ak 9/11 ndax ay sabab yu bare. Musiba bu fukk ba mooy rey ga ñu rey doom yu góor yu njëkk ya, te loolu méngoo ak bant ba, te gannaaw loolu am na naqar ba ca géeju xonq ba, mi waxin bu yóbbante méngale ak naqar ga taalibe yi amoon ci bant ba, te loolu it méngoo ak réccu bu mag bu Millerite yi amoon ci atum 1844. Ñetti seede yooyu yépp a méngoo ak yoonu Dibeer. Musiba bu fukk ba mooy yoonu Dibeer, te ñaari musiba yu ko jiitu, musiba bu juróom-ñaaru ba indi “njaxlaf yi” ci kaw “ngelaw lu penku.” “Njaxlaf yi” feesal nañu suuf sépp, ni Lislamm di yëngal àddina sépp tey, gannaaw ba mu tas na lëndëmam jaarale ko ci tukki nit ñu gaawal. Turu Latin bu “njaxlafu màndiñ” mooy “locusta migratoria,” muy tegu ci tasug Lislamm jaarale ko ci tukki nit, mi ñu misaale ci àddina suuf si ni tukki-génñ.

Mbaaxa gu jur a doonoon.

Te Aji bi ne Musa: “Yóotal sa loxo jëm ci asamaan, ngir lëndëm wàcc ci réewum Misra, ba muy lëndëm lu nit man a yëg.” Noonu Musa yóotal ay loxoom jëm ci asamaan; te am na lëndëm gu xóot ci bépp réewum Misra diirub ñetti fan. Seetu wuñu kenn ak kenn, te kenn jóguloon ci bérabam diirub ñetti fan; waaye ñépp ñi bokk ci bànni Israyil amoon nañu leer ci seen kër. Éxod 10:21–23.

Ci biir baat bu “bañ naata” bi Tundu Karmel ak Eliya teewal, am na benn xetu weesu te féewal bu saafara bi wàcceee ci asamaan. Yàlla Eliya def na li Baal mënu koo def. Ci jaar-jaariy Millerit yi, weesu boobu feeñ na ci diggante Protestante gu Sardis gu daanu ak Adventisme Millerit. Ak Muusaa, weesu boobu nekkoon na lëndëm walla leer. Leer amoon na ci kër yi Héber. Isaaya yokk ci nu xam ne ñi amul leer ci rêdd-u Muusaa, te ñoom itam ñooñu la Eliya alag, ak ñi ñàkk mbubb-u Protestantis ci jamono Millerit bi, dañoo doon ab “xeet” buy “dëgg” “waaye xamul,” te “gis” “waaye xalaatulu.” Gannaaw loolu, am na benn waxin bu jëm ci nit ñooñu buy wax ne: “Yàggal xol-u xeet wii, te diisloo seeni nopp, te tëj seeni bët; ngir bañ ñu gis ak seeni bët, te dëgg ak seeni nopp, te xam ak seen xol, ba dellu, bañ a wér.”

Mu bëggoon na def liggéey bi, waaye sas bi nekk ci yéglee ci ñi dul déglu dafa ko ëpp; Isayas “noonu ne,” “Sang bi, ba fan?”

Ñetti mujj ci fukk i musiba yi Misra di jàngale seede ci ñetti waxtu yu doon jëm dale ci 9/11 ba àgg ci yoonu Dibéeri. Ci 11 Ut 1840, bataaxalu njëkk malaaka bi am na doole, te ci 19 Awril 1844, ñaareel malaaka bi agsi na, ba noppi am doole ca Exeter Camp Meeting 12–17 Ut; te ñetteel malaaka bi agsi na ci 22 Oktoobar 1844. Ñetteel malaaka bi dafa méngoo ak yoonu Dibéeri, ba tax

mu firndeel ab yoonu ñetti waxtu, ndaxte mēnoo am ñetteel te amul njëkk ak ñaareel.

“Njàngale bi njëkk ak ñaareel bi, ñu ko yégle woon ci atum 1843 ak 1844, te léegi nu ngi nekk ci suuxatug yégleb bu ñetteel bi; waaye ñetti yégle yi ñépp dañu war a sax ci yégleeku. Léegi itam, mel ni woon ba noppi, am na solo lool ba ñu delloo leen ci ñi di seet dëgg gi. Jaarale ko ci bind ak baat, war nañu duy suuxat gi, di won xereñam, ak ni waxi kàdduy Yonent yi di jëfandikoo ngir indi nu ba ci yéglebu malaaka bu ñetteel bi. Manul am ñetteel bi su amul bi njëkk ak bi ñaareel. Yégle yi la war nuy jox àddina si ci mbind mu ñuy siiwal, ci waxtaan yu ñuy jottali, di won ci jaar-jaaru nettali yonent yi yëf yi xeexoon ak yi di ñëw.” Selected Messages, téereb 2, 104, 105.

Mboollem fukki Misra gu fēsale ci yégale bu Sell bi ak bant ba, ak tiis bi ko topp. Kon mboollem fukki bi mooy ñetteelu yégle, te ci soxlay waxi kàddug yonent bi, war nañu ko jiitu ak yégle bu jëkk ak ñaareel yégle. Ca 9/11 Boroom bi laaj Firawna ne: “ba kañ?” te bu lëkk booba itam surgaam yi laaj nañu ne: “ba kañ?” Gannaaw ba Muusaa jottalee Firawna laajtug Yàlla ji ne “ba kañ?”, te balaa surga yi dellu waxal Firawna laaj gi Muusaa waxoon, Muusaa màndargaale na ab soppi gu mag ne: “mu dëppoo boppam, génn bawoo ca Firawna.” Esodu 10:6.

9/11 nekkoonoon na wàllu waxug Yàlla gu am solo ci yeneen mbir yu ñëw, te loolu feeñ na ci misaal bi Musaa yóbbu mbugalu mbalit yi ñëw ci ngelawlu penku.

“Am nañ yu bari ay jamono yu di ay wetu-jëf ci jaar-jaaru xeeti réew yi ak bu Mboolloom Yàlla bi. Ci dogalu Yàlla, bu nit ñi agsee ci yooyu yëngu-yëngu yu wuute, leer gi war a mel ci jamono jooju dees na ko may.” Bible Echo, 26 Ut 1895.

Mbëgg mu ci topp jur na lëndëm walla leer, ci ni nga bokke ci ban wàll la. 9/11 nekkoon ab “soppiku bu mag ci jaar-jaaru xeeti àddina ak ci jaar-jaaru mboolloom gëmkaat yi.” Ci booba, wootees na askanu Yàlla ngir ñu dellu te dox ci yoon yu mag ya, waaye ñu bañ nañu dox ci siiwam, te dégluñu baatub trumpët bi. Benn tasaroo diggante lëndëm ak leer amoon na gannaaw Eliya, te Muus laaj na, “ba kañ?” Moom itam wax na ci jaatale ji:

“Am na ay ay jamono yu doon ay bëgg-bëgg yu taxawal ci jaar-jaaru xeeti réew yi ak ci jaar-jaaru mboolloom gëmkaat yi. Ci dogalu Yàlla, bu yooyu ay jafe-jafe ak jëfandikoo yu wuute yegsee, leer gi waral waxtu woowu dañuy ko maye. Su ñu ko nangu, am na yokkute gu xel mu sell gi; waaye su ñu ko bàyyi walla weddi ko, wàññiku gu xel mu sell gi ak sankug gaal gu tar topp ci ginnaaw.” Bible Echo, 26 Ut 1895.

Nu dinga wéy di jëfandikookat bu “ba kañ” ci waxtaan wi di ñëw.

“Ca weeru Mee 1842, ñu woo ab Konfëraasu Générale ci Boston, Massachusetts. Bi ndaje mi ubbee, Bokk yi Charles Fitch ak Apollos Hale, yu Haverhill, indil nañu waxi yonent yi ci nataal yu Daniel ak Yowaana, yi ñu woon njaxlaf ci kaw yére, ànd ak limi yonent yi, ngir wone seen matug yoon. Ba Muusaa Fitch di leeral ci jëfandikook ay nataalam fa kanam Konfëraas bi, mu wax ne, bi muy seet propheti yi, mu daan xalaat ne bu manee génne lu ni mel nii ni ñu ko fii wone, loolu dina yombal mbir mi te def ko gën a yomb ngir moom mën koo jox mboolloo. Fii la gën a leer feeñ ci sunu yoon. Bokk yooyu dañoo doon def li Boroom bi wonoon Habakuuk ci ay peeñam 2,468 at lu jiitu, bi muy wax ne: ‘Bindal peeñ mi te def ko mu

leer ci kaw tabl yi, ngir ki koy jàng mën a daw. Ndaxte peeñ mi am na jamono ji ñu ko tëral.’ Habakuuk 2:2.”

«Gannaaw waxtaan yu néew ci mbir mi, ñépp déggoo ci benn xel ne ñu def ñetti téeméeri kopi yu mel ni bii ci wàllu litografi, te loolu yegg na gaaw. Ñu tudde leen “tàngaay yi ‘43.”

Konferans boobu amoon na solo bu réy.» The Autobiography of Joseph Bates, 263.

« Gis naa ne, tabló 1843 bi, loxo Boroom bi moo ko jaaraloon, te waru ko soppi; lim yi nekkoon nañu ni Mu leen bëggoon; te loxoom dafa nekkoon ci kawam, ba mu nëbb ab njuumte ci yenn lim yi, ba kenn mënul koo gis, ba keraake loxoom dindiwul. » Early Writings, 74.

“Doon na doon benn benn laajkatkat yu Ñaareel Ñëwug Kirist bi ak xët yi, ba ñuy taxaw ci ‘ngëm gu njëkk ga,’ ne génneeku kart bi mooy matalug Habakuk 2:2, 3. Bu dee ne kart bi ab mbirum waxi yoon la (te ñi koy weddi, dañuy bàyyi ngëm gu njëkk ga), kon nekk na lu war a topp ne atum 457 BC mooy at mi war a nekk cosaan wi ñuy tàmbalee ci waxtu 2300 fan yi. Waroon na it ne 1843 mooy njëkk a nekk waxtu wi ñu siiwal, ngir ‘peeñ mi’ man a ‘yex,’ walla ba am ab waxtuw yexal, ci bi mbooloom janq yi waroon a nelaw te séddoo ci magg miirum waxtu, tuuti laata ñu leen di yee ci Yuuxu Diggante Guddi.” Second Advent Review and Sabbath Herald, Volume I, Number 2, James White.